

บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบัน
การอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา
THE ROLE OF INTERNAL SUPERVISION OF EDUCATIONAL
ADMINISTRATORS OF INSTITUTE OF VOCATIONNAL
EDUCATION SOUTHERN REGION 3 IN SONGKHLA

¹ศิวาภรณ์ จินตนา และ ²รุจิราพรรณ คงช่วย

¹Siwaporn Jintana and ²Rujirapun Kongchuay

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, ประเทศไทย
Songkhla Rajabhat University, Thailand

¹Siwaporn.Jtn@gmail.com ²rujirapun.ko@skru.ac.th

Received: February 5, 2025; **Revised:** February 20, 2025; **Accepted:** February 21, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา และ 2) เปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะของครู กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา จำนวน 2 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ และวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา จำนวน 144 คน โดยการสุ่มสถานศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มแบ่งชั้นภูมิตามวิทยาลัย และสุ่มครูในแต่ละวิทยาลัย ด้วยการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1)

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) เปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะของครู โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : บทบาทการนิเทศภายใน, ผู้บริหารสถานศึกษา, การบริหารสถาบันการอาชีวศึกษา

Abstract

The main objectives of this research were twofold; 1) to examine the role of internal supervision performed by educational administrators under the Institute of Vocational Education Southern Region Three in Songkhla Province, and 2) to compare teachers' perspectives on the role of internal supervision performed by educational administrators, as classified by their education levels, work experiences, and qualifications. In the present study, the sample of participants were 144 teachers from Hat Yai Technical College and Songkhla Vocational College. Both colleges under the Institute of Vocational Education Southern Region Three in Songkhla Province were chosen by stratified random sampling while the teachers from each college selected through a simple random lottery approach. The research instrument used for data collection was a questionnaire with an overall reliability coefficient of 0.96. The statistical methods operated for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance. The key research findings reveal that: 1) The teachers perceived the role of internal supervision by educational administrators under the Institute of Vocational Education Southern Region Three in Songkhla Province at a high level, both overall and across each specific aspect. 2) The overall opinions of teachers on the role of internal supervision by educational administrators under the Institute of Vocational Education Southern Region Three in Songkhla Province showed no significant differences underlying upon education levels, work experiences, and qualifications.

Keywords: Role of Internal Supervision, Educational Administrators, Vocational Education Institution Administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4) พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2552 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552) ได้ให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ตามที่กำหนดไว้ในในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา (3) ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำ ได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

ปัจจุบันการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศได้รับการส่งเสริมและมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก และเนื่องจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอนาคตมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีด้วย จึงส่งผลให้แรงงานในระบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมต้องมีความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตามที่ระบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมนั้นๆ ต้องการ ดังนั้นการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพจึงต้องสอดคล้องกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่งผลให้

ต้องมีความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการศึกษาและ การวัด ประเมินผล เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอาชีพและหรือมาตรฐานสากล มีทักษะการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร ทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะที่เพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันสามารถสนองตอบความต้องการกำลังคน ตลอดจนความต้องการของผู้เรียนเองที่จะ นำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตรงตามสาขาที่เรียน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ได้เพื่อความก้าวหน้าตามเส้นทางอาชีพ (การจัดการอาชีวศึกษา, 2562: 1) การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ (ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ ปวช.) ระดับเทคนิค (ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือ ปวส.) และระดับเทคโนโลยี (ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ หรือ ทล.บ.) ซึ่งเป็นการ จัดการศึกษาระยะยาว และการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งเป็นการจัดการศึกษาระยะสั้น โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสถาน- ประกอบการ ชุมชน ตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ โดยในการจัดการศึกษาเพื่อผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษานั้นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานอาชีพ ที่ ได้กำหนดให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีทักษะ ความรู้และความสามารถที่เข้มแข็ง และมี ส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงมีระบบบริหาร จัดการที่มีความคล่องตัว ที่ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษาได้อย่างกว้างขวาง การ จัดการอาชีวศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการในการพัฒนา หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ (การจัดการอาชีวศึกษา, 2562: 1)

การนิเทศภายในโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้และการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากร ทุกฝ่ายในสถานศึกษาจะต้องร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการพัฒนางานทุกด้านในสถานศึกษา ในฐานะ หน่วยงานหลักในการรับผิดชอบจัดการศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญ การนิเทศภายในโรงเรียนเป็น การกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสนับสนุนการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดำเนินไป อย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพของการศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์มากหรือน้อยส่วน หนึ่งขึ้นอยู่กับการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งความจำเป็นของการนิเทศภายใน เพื่อปรับปรุงคุณภาพ ของการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน บุคลากรภายในสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถ มีความคุ้นเคยและใกล้ชิดปัญหามากที่สุด รวมทั้งบรรยากาศในการนิเทศมีความเป็น

กันเองและสามารถปฏิบัติงานนิเทศได้อย่างต่อเนื่อง การนิเทศการศึกษาที่เหมาะสม และควรนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดคือ กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ด้วยเหตุผล คือสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการจัดกิจกรรมนิเทศภายในสถานศึกษาขึ้น เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสถานศึกษาเนื่องจากระบบการจัดการศึกษา การพัฒนาของหลักสูตร เทคโนโลยี รวมทั้งวิทยาการ สังคมและวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องมีกระตุ้นให้ครูตื่นตัวอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยไม่ต้องรอรับ การนิเทศจากบุคคลภายนอกหรือศึกษานิเทศก์ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การนิเทศการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในการจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การปฏิรูปการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579) ดังนั้น การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเพิ่มประสิทธิภาพให้สถานศึกษาจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ และเทคโนโลยี รวมทั้งความสามารถของครูที่แตกต่างกัน โดยใช้ยุทธศาสตร์การร่วมมือซึ่งกันและกันให้สอดคล้องกับปรัชญาหลักการศึกษา ตลอดจนความต้องการในการพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง จึงจำเป็นจะต้องมีการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยครูมีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา พัฒนาตนเองและวิชาชีพ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน และสถานประกอบการเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน การบริการสังคมด้านวิชาการและด้านวิชาชีพ และปฏิบัติหน้าที่รับมอบหมาย (ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552: 26)

สถานศึกษาควรมีกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาสามารถตอบสนองตามบทบาทของกฎหมายและนโยบายการจัดการศึกษา การนิเทศการศึกษาจึงมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ในปัจจุบันสถานศึกษาหลายแห่งมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดีรวมทั้งเป็นผู้รู้และเข้าใจสภาพปัจจุบันและความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน อีกทั้งมีความใกล้ชิดกับครู รู้จุดเด่นจุดด้อยได้ดีกว่า ดังนั้นระบบการนิเทศการศึกษาที่เหมาะสม คือการนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556: 8)

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและบริหารสถานศึกษา ให้สามารถบริหารงานด้านการนิเทศภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันของระบบการศึกษาไทย การนิเทศภายในสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางหรือประยุกต์ใช้ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา โดยสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในสภาพปกติที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่แล้ว ช่วยให้สถานศึกษาปฏิบัติงานได้สะดวกขึ้น ส่งผลให้คุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาพัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะของครู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา จำนวน 2 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ และวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา รวมทั้งสิ้นจำนวน 222 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา จำนวน 2 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ และวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608) ได้จำนวนครู 144 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามวิทยาลัยโดยเทียบบัญชีผู้ติดต่อรายชื่อตามสัดส่วนครูของแต่ละวิทยาลัย และสุ่มครู ในแต่ละวิทยาลัย ด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครุมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ได้แก่ วิทยาลัย ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและวิทยฐานะของครู

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 209)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและวิทยฐานะของครู ดังตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของครูจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิทยาลัย		
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา	52	36.11
วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่	92	63.89
รวม	144	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	122	77.78
สูงกว่าปริญญาตรี	32	22.22
รวม	144	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	42	29.17
5 - 10 ปี	49	34.03

มากกว่า 10 ปี	53	36.81
รวม	144	100.00
วิทยฐานะของครู		
ครูผู้ช่วย	44	30.56
ครูคศ. 1	36	25.69
ครูคศ. 2	37	25.00
ครูคศ. 3	27	18.75
รวม	144	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูทั้งหมด จำนวน 144 คน จำแนกตามวิทยาลัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นครูที่ปฏิบัติงานสอนในวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 63.89 และเป็นครูที่ปฏิบัติงานสอน ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 52 คน คิดเป็น ร้อยละ 36.11 จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่เป็นครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 และครูที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่เป็นครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 36.81 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 34.03 และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17 คน จำแนกตามตัวแปรวิทยฐานะของครู พบว่า ส่วนใหญ่เป็นครูที่มีวิทยฐานะครูผู้ช่วย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 30.56 ครูที่มีวิทยฐานะครูคศ.2 จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ครูที่มีวิทยฐานะครูคศ.1 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 25.69 และที่มีวิทยฐานะครูคศ.3 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา

ผลการวิเคราะห์บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 5 บทบาท ปรากฏดังตาราง 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน

ที่	บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1	การส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.34	0.60	มาก
2	การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน	4.35	0.62	มาก
3	การพัฒนาบุคลากรครู	4.29	0.67	มาก
4	การสร้างขวัญและกำลังใจของครู	4.33	0.62	มาก
5	การติดตามประเมินผล	4.31	0.66	มาก
ภาพรวม		4.33	0.59	มาก

จากตาราง 2 พบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจของครู ด้านการติดตามประเมินผล และด้านการพัฒนาบุคลากรครู ตามลำดับ

3. เปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.2 เปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

1) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจของครู ด้านการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาบุคลากรครู ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน และด้านการติดตามประเมินผลตามลำดับ

2) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการติดตามประเมินผล ด้านการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายใน ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจของครู ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาบุคลากรครูตามลำดับ

3) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายใน ด้านการติดตามประเมินผล ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจของครู และด้านการพัฒนาบุคลากรครูตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้นำผลมาอภิปรายเพื่อสรุป ให้ทราบถึงข้อเท็จจริง โดยมีการนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายใน และบทบาทในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ในการทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือครูในด้านต่างๆ เพื่อให้ครูได้ปรับปรุงพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน และเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างเป็นกัลยาณมิตร สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องคอยส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองในด้านวิชาการและวิชาชีพ เพื่อให้ครูมีศักยภาพในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ งานวิจัยของ สุเมธ คะสิลวัน (2557: 4) เรื่องบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งสามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ให้แก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ และผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา และนำระบบการนิเทศภายในมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครู และเพื่อการพัฒนาตนเองและพัฒนาบุคลากรให้สามารถดำเนินงานตามนโยบายของการนิเทศได้ถูกต้อง การดำเนินการให้มีการจัดระบบนิเทศภายในของ

สถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลหลักในการดำเนินการ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาองค์กรและเป็นนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเมธ คะลี ล้วน (2557: 4) เรื่อง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทการนิเทศภายในโรงเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างควมตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจ กระบวนการนิเทศภายใน และด้านการจัดการนิเทศภายในให้มีคุณภาพด้าน อยู่ในระดับมาก ส่วน ด้านการจัดระบบนิเทศภายในให้เชื่อมโยงกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนในภาพรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดระบบนิเทศภายใน ให้เชื่อมโยงกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการสร้างควมตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในและ ด้านการจัดการนิเทศภายในให้มีคุณภาพ ในโรงเรียนแต่ละขนาดไม่แตกต่างกัน

1.2 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ แรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูเข้าใจ เกี่ยวกับความจำเป็นในการพัฒนาผู้เรียน และผู้บริหาร สถานศึกษาสนับสนุนให้มีทีมนิเทศ สังเกต และรับฟังการสะท้อนปัญหาด้านการจัดการเรียนการ สอนของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ใน จังหวัดสงขลา ได้มีการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยสร้างความตระหนักให้ครู เข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านหลักการ จุดหมายและโครงสร้างของ หลักสูตร จัดหาเครื่องมือประกอบการสอนและแหล่งวิชาการ จัดบรรยากาศทางกายภายในห้องเรียน ให้น่าเรียนส่งเสริมให้ครูปรับปรุงตัวเองทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพการสนับสนุนช่วยเหลือครูทั้งใน ทางตรงด้วยการสอนแนะครู และโดยทางอ้อมด้วยการจัดหาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน จัดหาทุน การสนับสนุนให้มีทีมนิเทศการสังเกต และรับฟังการสะท้อนการสอนของครูเพื่อช่วยเสริมสร้างความ เข้มแข็งในการปฏิบัติการสอนของครูสอดคล้องกับพนัส หันนาคินทร์ (2555: 14) กล่าวถึงหน้าที่ที่ จะต้องกระทำเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 3 ประการดังนี้ 1) ทำหน้าที่ ตรวจสอบความเป็นไปเกี่ยวกับการเรียนการสอน ขึ้นตรวจสอบถือว่าเป็นขั้นเริ่มต้นการนิเทศ เรื่องที่ ควรจะตรวจสอบได้แก่ ความเข้าใจในการใช้หลักสูตรของครู ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ของครูเกี่ยวกับ

เนื้อหาของหลักสูตร การใช้กลวิธีการสอนต่าง ๆ ตลอดจนการใช้สื่อการสอน ลักษณะของนักเรียนในแต่ละห้อง 2) ทำหน้าที่ประเมินผลการเรียนการสอน 3) ทำหน้าที่ช่วยส่งเสริมและปรับปรุงการเรียนการสอน อันได้แก่ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับหลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตร แนะนำการทำโครงการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาวจัดหาเครื่องมือประกอบการสอนและแหล่งวิชาการ จัดบรรยากาศทางกายภายในห้องเรียนให้น่าเรียนส่งเสริมให้ครูปรับปรุงตัวเองทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนการพยายามให้ครูประเมินผลการเรียน

1.3 ด้านการพัฒนาบุคลากรครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ครูเข้าร่วมการฝึกอบรมทางวิชาการที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูได้มีการอบรม พัฒนาตามความต้องการของตนเองในทุก ๆ ด้าน และผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการอบรม หรือให้การนิเทศด้านการสอนแก่ครูอย่างสม่ำเสมอตามลำดับทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้มีการอบรมพัฒนาตามความต้องการของตนเองในทุกๆด้าน ให้ครูได้เข้าร่วมการฝึกอบรมทางวิชาการที่จัดขึ้นภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ การจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรม และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียนและสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลลักษณ์ ป้องญาติ (2560: 5-6) เรื่อง การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้าน การสร้างขวัญและกำลังใจของครูมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการจัดแนะนำดำเนินงานในหน่วยงานและด้านการพัฒนาตามลำดับ

1.4 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานโครงการและนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา ด้านผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายบทบาทหน้าที่ให้ครูและบุคลากรเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตน รู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญต่อเพื่อนร่วมงานและสถานศึกษา และด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ในการดูแลความเรียบร้อยของสถานศึกษา ให้มีความสะดวก สบายและปลอดภัยในการปฏิบัติงานของครูตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ร่วมวางแผนให้บริการให้กำลังใจ ช่วยให้ครูพอใจในงานที่ทำ มีความสะดวกสบายปลอดภัยในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วม ช่วยให้ครูเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองให้

ครูรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญและเป็นที่ต้องการของบุคคลอื่น การเสริมกำลังใจด้วยการเสริมสร้างความภาคภูมิใจ ความเชื่อมั่นในตนเองและการเห็นคุณค่าในตนเอง จะช่วยในการสร้างแรงบันดาลใจต่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน และช่วยให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ ป้องญาติ (2560: 5-6) เรื่อง การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า 1. บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยด้านการสร้างขวัญและกำลังใจของครูมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการจัดแนะนำดำเนินงานในหน่วยงานและด้านการพัฒนาครู ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประเมินผลการสอน 2. เปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวม แตกต่างกัน

1.5 ด้านการติดตามประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้ครูได้มีการประเมินตนเองในด้านการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามการประเมินผลด้านการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการนิเทศ เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการให้คำแนะนำ ปรีกษาหรือ การตรวจสอบ การรายงานผล รวมถึงการทบทวนงานที่ได้ทำไปแล้ว เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการในการดำเนินงานให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ตลอดจนกำกับติดตามประเมินผลการทำงานของคณะครู ทำให้ครูมีความทันสมัย เกิดการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การติดตามประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของญาณิ ญาณโส (2562: 4) เรื่อง การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) การเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยองและตราด จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมบทบาทในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การนิเทศ

ระหว่างสถานศึกษาต่างๆ เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการนิเทศภายใน จัดให้มีการประชุมชี้แจงมอบหมายงานที่ชัดเจน รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบผลการประเมินอย่างสม่ำเสมอ

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดอบรม ชี้แจง และมีเอกสารแนวทางการนิเทศภายใน ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จึงทำให้ความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหะมะฮะมิด มามะ (2556: 102-103) เรื่อง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลาตามทัศนะของครูวิชาการโรงเรียนครูสอนสายศาสนาและครูสอนสายสามัญที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 2) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลาตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียนครูสอนสายศาสนาและครูสอนสายสามัญ ที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการจัดการบริหารงานบุคคลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .053) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลาตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียนครูสอนสายศาสนาและครูสอนสายสามัญที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันโดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 4) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลาตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียนครูสอนสายศาสนาและครูสอนสายสามัญที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 5) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลาตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียนครูสอนสายศาสนาและครูสอนสายสามัญที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน สามารถใช้ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตาม

จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และครูผ่านการพัฒนาทางวิชาชีพและได้รับการนิเทศภายในมาแล้วหลายครั้ง ทำให้มองเห็นลักษณะของการนิเทศภายในได้อย่างชัดเจน จึงส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับเนรัญญาดา หอมทิพย์ (2557) เรื่อง ความต้องการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากและเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การสอน และจำแนกตามช่วงชั้นโดยรวมไม่แตกต่างกัน คือส่วนผลการเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยส่วนใหญ่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามวิทยฐานะของครู พบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา จะถูกกำหนดตามวิทยฐานะและประสบการณ์การทำงานของแต่ละคน การนิเทศที่มีประสิทธิภาพควรมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละกลุ่ม และควรมีความยืดหยุ่นในการนำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการเติบโตและการพัฒนาวิชาชีพของครูในแต่ละระดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธรรมรัตน์ เม่งพัฒน์ ประเสริฐ ประวิตรุ่งเรือง และพรพิมล ประวิตรุ่งเรือง (2561: 5-6) ประวิตรุ่งเรือง เรื่อง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสม เป็นที่ยอมรับและศรัทธาของคณะครู และสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่การงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมายและเป็นพื้นฐานการพัฒนาองค์ความรู้ทางการ

บริหารอันเป็นความก้าวหน้าทางวิชาการที่ส่งผลต่อการศึกษาค้นคว้า และนำไปปฏิบัติอย่างกว้างขวางต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ญาณิ ญาณะโส. (2562). การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยองและตราด. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธรรมรัตน์ เม่งพัฒน์, ประเสริฐ ประวัตรุ่งเรืองและพรพิมล ประวัตรุ่งเรือง. (2561). บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. งานวิจัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- เนรัญญาดา หอมทิพย์. (2557). ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พนัส หันนาคินทร์. (2558). บทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศการศึกษา. (Online) <http://www.panchalee.wordpress.com/2009/03/30/admin-role/>, 20 ธันวาคม 2568
- วิไลลักษณ์ ป้องญาติ. (2560). การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุเมธ คะลีลวัน. (2557). บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2555 ก). คู่มือปฏิบัติงานระบบการดูแลผู้เรียนอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- _____. (2556). เอกสารแนวทางการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- _____. (2560). รายงานสรุปจำนวนบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อประกอบการจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2560 หมวด 2. เอกสารรายงาน.กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา.